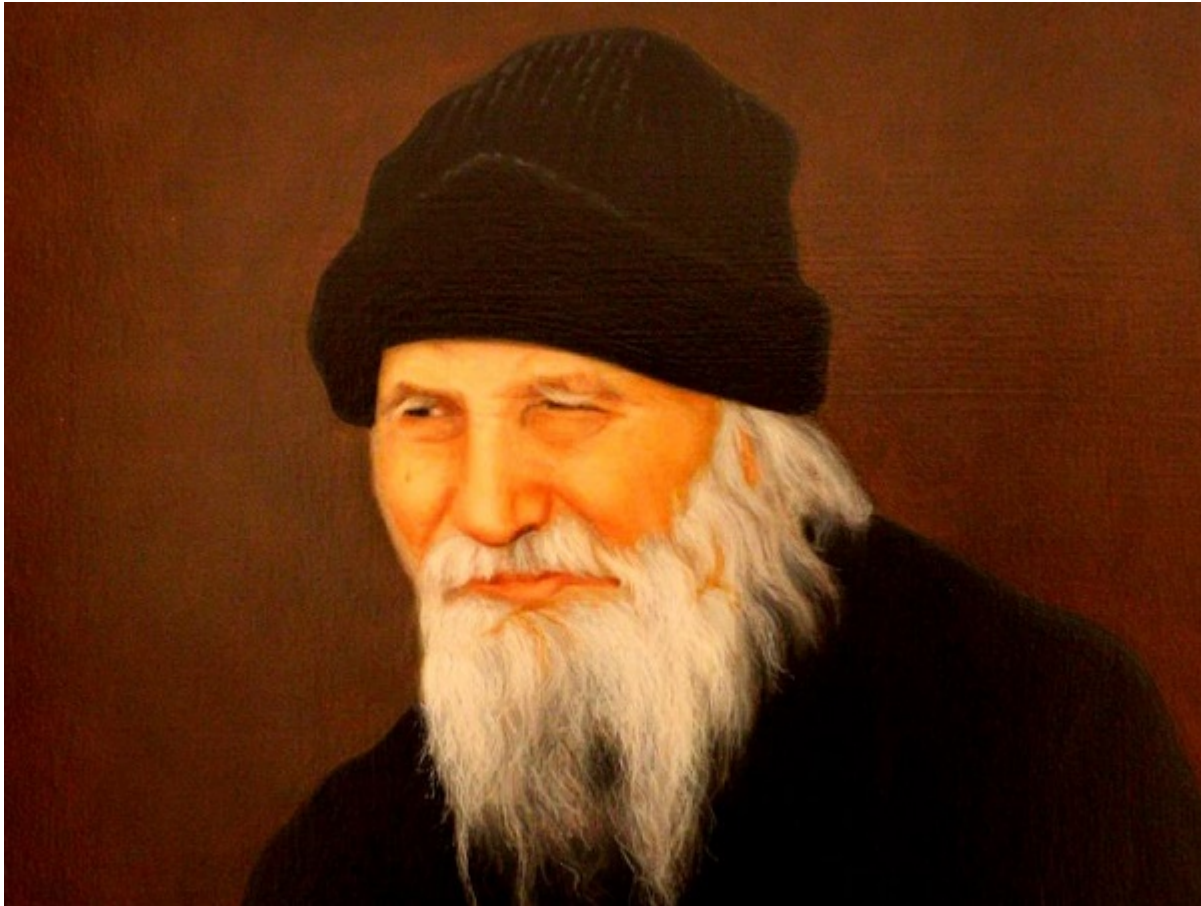

Ο Άγιος Πορφύριος για τον “πνευματικό αγώνα”

[Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Αγ. Πορφύριος Καυσοκαλυβίτης / Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Ορθόδοξη πίστη](#)

Είναι ένα μυστήριο ο άνθρωπος. Φέρομε μέσα μας κληρονομιά αιώνων, όλο το καλό που βιώθηκε από τους προφήτες, τους αγίους, τους μάρτυρες, τους αποστόλους και κυρίως από τον Κύριο ημών Ιησού Χριστό· αλλά επίσης και το κακό που υπάρχει στον κόσμο από του Αδάμ μέχρι σήμερα. Όλα είναι μέσα μας, και τα ένστικτα και τα πάντα, και ζητούν ικανοποίηση. Αν δεν τα ικανοποιήσουμε, κάποτε θα εκδικηθούν, εκτός και τα διοχετεύσουμε αλλού, στο ανώτερο, στον Θεό.

Γι' αυτό πρέπει να αποθάνομε κατά τον παλαιό άνθρωπο και να ενδυθούμε τον νέο. Αυτό ομολογούμε με το μυστήριο του βαπτίσματος. Με το βάπτισμα μπαίνομε στη χαρά του Χριστού. ... Δεύτερο βάπτισμα είναι η εξομολόγηση με την οποία γίνεται η κάθαρση από τα πάθη, η απονέκρωση.

Έτσι έρχεται η θεία χάρις μέσω των μυστηρίων.

Το Πνεύμα το Άγιον μας τα διδάσκει όλα. Μας αγιάζει. Μας θεώνει. Όταν έχουμε το Πνεύμα του Θεού, γινόμαστε ανίκανοι προς κάθε αμαρτία, καθιστάμεθα ανίκανοι προς το αμαρτάνειν. Όταν έχουμε το Άγιον Πνεύμα, δεν μπορούμε να κάνομε το κακό. Δεν μπορούμε να θυμώσομε, να μισήσομε, να κακολογήσομε, δεν, δεν, δεν ...

Να γίνουμε γεμάτοι, έμπλεοι Αγίου Πνεύματος. Εδώ έγκειται η ουσία της πνευματικής ζωής. Αυτό είναι η τέχνη. Τέχνη τεχνών. Ας ανοίξουμε τα χέρια κι ας ριχθούμε στην αγκαλιά του Χριστού. Όταν έλθει ο Χριστός, κερδίσαμε το παν. Ο Χριστός θα μεταποιήσει τα πάντα μέσα μας. Θα φέρει την ειρήνη, τη χαρά, την ταπείνωση, την αγάπη, την προσευχή, την ανάταση. Η χάρις του Χριστού θα μας ανακαινίσει. Αν στραφούμε σ' Αυτόν με πόθο, με λαχτάρα, με αφοσίωση, με έρωτα, ο Χριστός θα μας τα δώσει όλα.

Χωρίς τον Χριστό είναι αδύνατο να διορθώσουμε τον εαυτό μας, δεν θα μπορέσουμε ν' αποδεσμευθούμε απ' τα πάθη, Μόνοι μας δεν μπορούμε να γίνουμε καλοί. «Χωρίς εμού ου δύνασθε ποιείν ουδέν». Όσο κι αν προσπαθήσουμε τίποτα δεν θα επιτύχομε. Ένα πρέπει να κάνουμε, να στραφούμε σ' Εκείνον και να Τον αγαπήσουμε «εξ όλης της ψυχής». Η αγάπη στον Χριστό· μόνο αυτή είναι η καλύτερη θεραπεία των παθών.

Ο Θεός έχει βάλει μια δύναμη μέσα στην ψυχή του ανθρώπου. Απ' αυτόν εξαρτάται πώς τη διοχετεύει, για το καλό ή για το κακό. Αν το καλό το παρομοιάσουμε με ανθόκηπο γεμάτο λουλούδια, δέντρα και φυτά, ενώ το κακό με αγκάθια και τη δύναμη με νερό, τότε μπορεί να συμβεί το εξής: όταν το νερό το διοχετεύσουμε προς τον ανθόκηπο, τότε όλα τα φυτά αναπτύσσονται πρασινίζουν ανθίζουν ζωογονούνται· την ίδια στιγμή τα' αγκάθια επειδή δεν ποτίζονται μαραίνονται χάνονται. Και το αντίθετο.

Δεν χρειάζεται, λοιπόν να ασχολείσθε με τα αγκάθια. Μην καταπιάνεσθε με την εκδίωξη του κακού. Έτσι μας θέλει ο Χριστός, να μην ασχολούμαστε με τα πάθη και με τον αντίθετο. Κατευθύνετε το νερό, δηλαδή όλη τη δύναμη της ψυχής σας προς τα λουλούδια και θα χαίρεσθε την ομορφιά την ευωδία τη δροσιά τους.

Δεν γίνεσθε άγιοι κυνηγώντας το κακό. Αφήστε το κακό. Να κοιτάζετε προς τον Χριστό κι Αυτός θα σας σώσει. Αντί να στέκεσθε έξω απ' την πόρτα και να διώχνετε τον εχθρό περιφρονήστε τον. Έρχεται από δω το κακό; Δοθείτε με τρόπο απαλό από κει. Δηλαδή έρχεται να σας προσβάλει το κακό, εσείς δώστε την εσωτερική σας δύναμη στο καλό, στον Χριστό. Παρακαλέστε: «Κύριε Ιησού Χριστέ ελέησόν με». Ξέρει Εκείνος πώς να σας ελεήσει, με τι τρόπο. Κι όταν γεμίζετε απ' το καλό, δεν στρέφεσθε πια προς το κακό. Γίνεσθε μόνοι σας, με την χάρι του Θεού, καλοί. Που να βρεί τόπο τότε το κακό; Εξαφανίζεται!

Όλα συν Χριστώ είναι δυνατά. Πού είναι ο κόπος και η προσπάθεια για να γίνεις καλός; Τα πράγματα είναι απλά. Θα καλείτε τον Θεό κι Εκείνος θα μεταβάλλει τα πράγματα προς το καλό. Αν δώσετε σ' Εκείνον την καρδιά σας, δεν θα μείνουν περιθώρια για τα άλλα. Όταν ενδυθείτε τον Χριστό, δεν θα κάνετε καμία προσπάθεια για την αρετή. Εκείνος θα σας τηνε δώσει. Σας πιάνει φοβία κι απογοήτευση; Στραφείτε στον Χριστό. Αγαπήστε Τον απλά, ταπεινά, χωρίς απαίτηση και θα σας απαλλάξει ο ίδιος. Να στραφείτε προς τον Χριστό και να

πείτε με ταπείνωση και ελπίδα σαν τον απόστολο Παύλο: «Τις με ρύσεται εκ του σώματος του θανάτου τούτου;». Θα κινηθείτε λοιπόν προς τον Χριστό κι Εκείνος αμέσως θα έλθει. Αμέσως θα ενεργήσει η χάρις Του.

Έτσι ν' αγωνίζεσθε στην πνευματική ζωή, απλά, απαλά, χωρίς βία. Η ψυχή αγιάζεται και καθαίρεται με τη μελέτη των λόγων των Πατέρων, με την αποστήθιση ψαλμών, αγιογραφικών χωρίων, με την ψαλτική, με την ευχή.

... Είναι δύο δρόμοι που μας οδηγούν στον Θεό, ο σκληρός και κουραστικός με τις άγριες επιθέσεις κατά του κακού και ο εύκολος με την αγάπη. Υπάρχουν πολλοί που διάλεξαν το σκληρό δρόμο και «έχυσαν αίμα για να λάβουν Πνεύμα», ώσπου έφθασαν σε μεγάλη αρετή. Εγώ βρίσκω ότι πιο σύντομος και σίγουρος δρόμος είναι αυτός με την αγάπη. Αυτόν ν' ακολουθήσετε κι εσείς.

Μπορείτε δηλαδή να κάνετε άλλη προσπάθεια. Να μελετάτε και να προσεύχεσθε και να έχετε ως στόχο να προχωρήσετε στην αγάπη του Θεού και της Εκκλησίας. Μην πολεμάτε να διώξετε το σκοτάδι απ' το δωμάτιο της ψυχής σας. Ανοίξτε μια τρυπίτσα, για να έλθει το φως, και το σκοτάδι θα φύγει. Το ίδιο ισχύει και για τα πάθη και τις αδυναμίες. Να μην τα πολεμάτε, αλλά να τα μεταμορφώνετε σε δυνάμεις περιφρονώντας το κακό. Να καταγίνεσθε με τα τροπάρια, τους κανόνες, τη λατρεία του Θεού, το θείο έρωτα. ... Να διαβάζετε με χαρά και αγάπη και αγαλλίαση. Όταν δοθείτε σ' αυτή την προσπάθεια με λαχτάρα, η ψυχή σας θ' αγιάζεται με τρόπο απαλό, μυστικό, χωρίς να το καταλαβαίνετε.

... Δεν χρειάζεται ούτε τον διάβολο να φοβάσθε, ούτε την κόλαση, ούτε τίποτα. Δημιουργούν αντίδραση. Έχω κι εγώ μια μικρή πείρα σ' αυτά. Ο σκοπός δεν είναι να κάθεσθε, να πλήττετε και να σφίγγεσθε για να βελτιωθείτε. Ο σκοπός είναι να ζείτε, να μελετάτε, να προσεύχεσθε, να προχωράτε στην αγάπη, στην αγάπη του Χριστού, στην αγάπη της Εκκλησίας.

Αυτό είναι το άγιο και ωραίο που ευφραίνει και απαλλάσσει την ψυχή από κάθε κακό, η προσπάθεια να ενωθεί κανείς με τον Χριστό. Ν' αγαπήσει τον Χριστό, να λαχταρήσει τον Χριστό ...

Τις αδυναμίες αφήστε τις όλες, για να μην παίρνει είδηση το αντίθετο πνεύμα και σας βουτάει και σας καθηλώνει και σας βάζει στη στενοχώρια. Να μην κάνετε καμιά προσπάθεια ν' απαλλαγείτε απ' αυτές. Ν' αγωνίζεσθε με απαλότητα και απλότητα, χωρίς σφίξιμο και άγχος. Μη λέτε: «Τώρα θα σφιχτώ, θα κάνω προσευχή ν' αποκτήσω αγάπη, να γίνω καλός κ.λπ.» Δεν είναι καλό να σφίγγεσαι και να πλήττεσαι, για να γίνεις καλός. Έτσι θ' αντιδράσετε χειρότερα. Όλα να γίνονται με απαλό τρόπο, αβίαστα κι ελεύθερα. Ούτε να λέτε: «Θεέ μου, απάλλαξέ με απ' αυτό», παραδείγματος χάριν, το θυμό, τη λύπη. Δεν είναι καλό να προσευχόμαστε ή και να σκεπτόμαστε το συγκεκριμένο πάθος· κάτι γίνεται στην ψυχή μας και μπλεκόμαστε ακόμη περισσότερο. Ρίξου με ορμή για να νικήσεις το πάθος και θα δεις τότε πώς θα σ' αγκαλιάσει, θα σε σφίξει και δεν θα μπορέσεις

τίποτα να κάνεις.

Μην πολεμάτε απευθείας τον πειρασμό, μην παρακαλείτε να φύγει, μη λέτε: «Παρ' τον Θεέ μου!» Τότε του δίνετε σημασία κι ο πειρασμός σφίγγει. Γιατί παρόλο που λέτε «πάρ' τον, Θεέ μου», βασικά τον θυμάστε και τον υποθάλπετε περισσότερο. Η διάθεση για απαλλαγή, βέβαια, θα υπάρχει αλλά θα είναι πάρα πολύ μυστική και λεπτή, χωρίς να φαίνεται. Θα γίνεται μυστικά. Θυμηθείτε εκείνο που λέγει η Αγία Γραφή: «Μη γνώτω η αριστερά σου τι ποιεί η δεξιά σου». Όλη η δύναμη σας να στρέφεται στην αγάπη του Θεού, στη λατρεία Του, στην προσκόλληση σ' Αυτόν. Έτσι η απαλλαγή απ' το κακό και τις αδυναμίες θα γίνεται μυστικά, χωρίς να παίρνετε είδηση, χωρίς κόπο.

Αυτή την προσπάθεια κάνω κι εγώ. Βρήκα ότι είναι ο καλύτερος τρόπος αγιασμού, αναίμακτος. Δηλαδή, να ρίχνομαι στην αγάπη, μελετώντας τους κανόνες, τα τροπάρια, τους ψαλμούς. Αυτή η μελέτη κι εντρύφηση, χωρίς να το καταλάβω, πηγαίνει το νου μου προς τον Χριστό και γλυκαίνει την καρδιά μου.

Γι' αυτό εγώ προτιμώ τον «εύκολο δρόμο», δηλαδή αυτό τον τρόπο που τον πετυχαίνομε με τη μελέτη των κανόνων των αγίων. ... Καλό είναι να κάνομε αυτή την «κλοπή». Να κάνομε κι εμείς ό,τι έκαναν εκείνοι. Αυτοί ρίχθηκαν στην αγάπη του Χριστού. Έδωσαν όλη την καρδιά τους. Να κλέψομε τον τρόπο τους.

Η πνευματική εργασία που κάνετε στα βάθη της ψυχής σας να γίνεται μυστικά να μη γίνεται αντιληπτή όχι μόνο απ' τους άλλους αλλά ούτε κι από σας τους ίδιους. ... Χρειάζεται τέχνη για να μην παίρνει είδηση ο παλαιός. Χρειάζεται τέχνη και κυρίως η χάρις του Θεού.

Υπάρχουν μερικά μυστικά. Το Ευαγγέλιο και ο ίδιος ο Χριστός μας προτρέπει πώς πρέπει να προλαμβάνομε ορισμένα πράγματα που θα μας δυσκολεύσουν στον αγώνα μας. ... Για παράδειγμα θέλετε να γευθείτε μια χαρά απ' τον Θεό; Ποιο είναι εδώ το μυστικό; Έστω κι αν την πιστεύετε κι αν τη ζητάτε τη χαρά και λέτε, «δεν μπορεί παρά να μου τήνε δώσει ο Θεός», Εκείνος δεν τη δίδει. Και αιτία είστε εσείς οι ίδιοι. Όχι ότι ο Θεός δεν θέλει να τη δώσει αυτή τη χαρά, αλλά όλο το μυστικό είναι η δική μας απλότητας και απαλότητας. Όταν λείπει η απλότητας και λέτε, «θα κάνω αυτό κι ο Θεός θα μου δώσει αυτό που ζητώ, θα κάνω εκείνο, θα κάνω το άλλο ...» δεν γίνεται. Ναι να κάνω τούτο το άλλο αλλά με τόση μυστικότητα, με τόση απλότητα, με τόση απαλότητα, ώστε κι εγώ ο ίδιος που το ζητάω να μην το παίρνω είδηση.

Απλά, απαλά θα κάνετε το καθετί. Δεν θα κάνετε τίποτα με σκοπιμότητα. Να μη λέτε, «θα το κάνω έτσι, για να έλθει αυτό το αποτέλεσμα», αλλά θα το κάνετε έτσι απαλά, χωρίς να το ξέρετε. Δηλαδή προσεύχεσθε απλά και δεν σκέπτεσθε τι θα χαρίσει ο Θεός μες στην ψυχή σας. Δεν κάνετε υπολογισμούς. Ξέρετε, βέβαια, τι χαρίζει ο Θεός στην επαφή μαζί Του, αλλά είναι σαν να μην ξέρετε. Να μην το συζητάτε ούτε με τον εαυτό σας. Έτσι όταν λέτε την ευχή, «Κύριε Ιησού Χριστέ

ελέησόν με» να τη λέτε απαλά, απλά και να μη σκέπτεσθε τίποτ' άλλο παρά μόνο την ευχή. Αυτά είναι πολύ λεπτά πράγματα και χρειάζεται να επενεργήσει η χάρις του Θεού.

Η καρδιά σας να είναι απλή όχι διπλή και ανειλικρινής· αγαθή κι όχι πονηρή και ιδιοτελής.

Ο αγαθός, ο καλοκάγαθος, αυτός που δεν έχει πονηρούς λογισμούς, ελκύει την χάρι του Θεού. Κυρίως η αγαθότητα και η απλότητα ελκύουν την χάρι του Θεού· είναι οι προϋποθέσεις, για να έλθει ο Θεός και «μονήν ευρήσει». Αλλά πρέπει να γνωρίζει ο αγαθός και τις πονηριές του διαβόλου και των ανθρώπων, διότι πολύ θα ταλαιπωρείται. Αλλιώς θα έπρεπε να ζει σε κοινωνία αγγέλων.

Απλότητα και αγαθότητα. Αυτό είναι το παν, για ν' αποκτήσετε τη θεία χάρι. Πόσα μυστικά υπάρχουν στην Αγία Γραφή! «Κακότεχνος ψυχή» είναι η κακοφτιαγμένη, η κακοχτισμένη ψυχή, αυτή που κατασκευάζει το κακό. Ούτε εισέρχεται ούτε, πολύ περισσότερο κατοικεί η θεία σοφία σε μια τέτοια ψυχή. Όπου υπάρχει διαφθορά και δολιότητα, δεν εισέρχεται η χάρις του Θεού.

Να ερευνάτε πόσες φορές λέει η Αγία Γραφή μία λέξη, για παράδειγμα τη λέξη «απλότητα», και πόσες την άλλη. Φως Χριστού θα πλημμυρίσει την ψυχή σας.

Αυτό το φως είναι το άκτιστο φως του Χριστού. Άμα αποκτήσουμε αυτό το φως, θα γνωρίσωμε την αλήθεια. Και η αλήθεια είναι ο Θεός. Ο Θεός τα γνωρίζει όλα. Γι' Αυτόν είναι όλα γνωστά φωτεινά. Ο κόσμος είναι έργο Θεού. Αυτόν τον κόσμο ο Θεός τον φωτίζει με το άκτιστον φως Του. Ο Θεός είναι φως ο ίδιος. Είναι φως διότι γνωρίζει τον εαυτό Του. Εμείς δεν γνωρίζομε τον εαυτό μας, γι' αυτό είμαστε στο σκότος. Όταν αφήσομε το φως να μας διαποτίσει, τότε έχομε κοινωνία με τον Θεό. Αν αυτό δεν γίνει, τότε έχομε άλλα φώτα, χίλια φώτα αλλά δεν έχομε το φως. Όταν είμαστε ενωμένοι μαζί Του, ο Χριστός μας κάνει φωτεινούς. Το φως το μέγα το προσφέρει στον καθένα μας. Μακάρι να το δεχόμαστε. Τότε αποκτούμε και πίστη πιο βαθιά και συμβαίνει αυτό που λέει το κείμενο της Σοφίας Σολομώντος: «εμφανίζεται τοις μη απιστούσιν Αυτώ».

Σ' αυτούς που δυσπιστούν, αμφιβάλλουν κι αμφισβητούν και τα σκέπτονται μόνο με τη λογική και δεν είναι ανοικτοί στον Θεό, ο Θεός δεν εμφανίζεται. Σε κλειδωμένες ψυχές ο Θεός δεν εισέρχεται, δεν εκβιάζει δεν παραβιάζει. Αντίθετα, σ' αυτούς που έχουν πίστη απλη χωρίς διακυμάνσεις, ο Θεός εμφανίζεται και χαρίζει το άκτιστον φως Του. Το δίδει πλούσια και στην εδώ ζωή και πολύ περισσότερο στην άλλη.

Μη νομίζετε όμως ότι όλοι εδώ βλέπουν το ίδιο καθαρά το φως της αληθείας. Καθένας το βλέπει ανάλογα με την ψυχή του, με το πνεύμα του, με τη μόρφωσή του, με την ψυχική του κατάσταση. Καταλάβετε; Βλέπουν για παράδειγμα πολλοί μια εικόνα όμως δεν έχουν όλοι όσοι τη βλέπουν τα ίδια συναισθήματα. Έτσι είναι και το θείον φως. Το αληθινό φως δεν λάμπει σ' όλες τις ανθρώπινες καρδιές το

ίδιο. Δηλαδή το ίδιο λάμπει ο ήλιος ο φυσικός αλλά στο σπίτι που είναι μαύρα τα τζάμια του, λίγο περνάνε από κει οι ακτίνες. Καταλάβετε;

Ακόμη και στους αγίους μας και στους προφήτες συνέβαινε αυτό το πράγμα. Κι αυτοί ακόμη, ανάλογα με την καθαρότητά τους, αισθάνονταν το φως το θείον.

Να έχετε συνέχεια τη μνήμη του Θεού. Έτσι ο νους σας θα αποκτήσει ευλυγισία. Η ευλυγισία του νου έρχεται απ' την εγρήγορση. Εγρήγορση είναι ο έρωσ για τον Θεό. Είναι να έχεις πάντα στο νου και στην καρδιά σου τον Χριστό έστω κι αν κάνεις άλλες δουλειές. Θέλει έρωτα προς τον Χριστό λαχτάρα.

Αν ζείτε μέσα στην θεία χάρι, δεν θα σας προσβάλλει το κακό. Αν δεν ζείτε το θείον, θα σας κυκλώνει το κακό, θα σας πιάσει η νωθρότης και θα παιδεύεσθε. Άμα βλέπετε νωθρότητα ο άνθρωπος δεν είναι καλά στην ψυχή. ... Οι νωθοί οι οκνηροί οι τεμπέληδες δεν είναι εντάξει απέναντι του Θεού. ... Ο Θεός δεν μας θέλει νωθρούς. Ρέμπελα θα ζείτε; «Εξέχασα να κάνω αυτή τη δουλειά, παραδείγματος χάριν, να κλείσω την πόρτα, όταν βγήκα απ' το δωμάτιο». Τι θα πει «εξέχασα»; Να θυμηθείς! Να προσέξεις! Ενώ η πολλή προσπάθεια, η κίνηση, ο κόπος, η δράση είναι αρετή. Ο σωματικός κόπος είναι αγώνας, αγώνας πνευματικός. Όσο απερίσκεπτοι είστε τόσο θα βασανίζεσθε. Αντίθετα όσο ευλαβείς και προσεκτικοί τόσο ευτυχείς.

Στο Άγιον Όρος στο κελλί που έχω, η πόρτα έχει μια παλιά μπετούγια. Πρέπει να την πιέσει κανείς για ν' ανοίξει και τότε κάνει έναν πολύ δυνατό θόρυβο. Κάθε φορά που ερχόταν κάποιος και την πατούσε, η μπετούγια έκανε «κράααακ!». Σε εκατό μέτρα ακουγόταν ο θόρυβος. Δεν μπορούσαν ν' ανοίξουν χωρίς να κάνουν θόρυβο. Ενώ ήταν εύκολο και τους το έδειξα και δομίμασαν, και πάλι έκαναν θόρυβο.

Αυτά τα πράγματα φαίνονται απλά, αλλά έχουν σχέση με όλη μας τη ζωή. Όσο πλησιάζετε τον Θεό, τόσο είστε πιο προσεκτικοί, χωρίς να το επιδιώκετε, σε όλα τα πράγματα αλλά και στα πνευματικά. Προσέχοντας για την ψυχή σας, γίνεσθε με τη θεία χάρι πιο έξυπνοι. Έχετε εργασθεί στη ζωή σας χωρίς λογισμούς; Δεν κάνετε λάθη. Η χάρις του Θεού σας σκεπάζει.

Ο χριστιανός δεν πρέπει να είναι νωθρός δεν πρέπει να κοιμάται. Πρέπει, όπου κι αν πάει και με την προσευχή του και με τη φαντασία του να πετάει. Και πράγματι δύναται ο χριστιανός που αγαπάει τον Θεό να πετάει με τη φαντασία του. Να πετάει μες στ' άστρα μες στ' άπειρα μες στο μυστήριο μες στην αιωνιότητα μες στον Θεό. Να είναι υψιπετής. Να προσεύχεται και να αισθάνεται ότι γίνεται και αυτός Θεός κατά χάριν. Να γίνεται πούπουλο και να πετάει με τη σκέψη του. Και η σκέψη του δεν είναι μία σκέτη φαντασία. Αυτό που λέμε «πετάει» δεν είναι φαντασία, είναι πραγματικότητα, όχι φαντασιοπληξία. Ο χριστιανός δεν ζει στα σύννεφα, όπως λέμε συνήθως. Συλλαμβάνει την πραγματικότητα και τήνε ζει. Αυτά που διαβάζει στο Ευαγγέλιο και στους Πατέρες τα ενστερνίζεται, τα ζει,

μπαίνει στις λεπτομέρειες, τα εμβαθύνει, τα κάνει βιώματα. Γίνεται λεπτός δέκτης των μηνυμάτων του Θεού.

Μέσα μας έχουμε δύο κόσμους, τον καλό και τον κακό. Και οι δύο αυτοί αντλούν τη δύναμη από μία πηγή. Η δύναμη αυτή είναι σαν την μπαταρία. Αν βάζει την πρίζα στην μπαταρία ο κακός, μας οδηγεί στην καταστροφή. Αν, όμως, τηνε βάλει ο καλός, τότε όλα είναι στη ζωή μας ωραία, γαλήνια, θεία. Αλλά η ίδια δύναμη τροφοδοτεί τον καλό ή τον αντίθετο εαυτό μας. Κάθε φορά είμαστε αιχμάλωτοι σ' ένα από τα δύο, ή στο καλό ή στο κακό.

Κι όταν γίνει κανείς αιχμάλωτος του καλού, τότε δεν μπορεί να κακολογήσει, δεν μπορεί να μισήσει, δεν μπορεί να πει ψέματα. Δεν μπορεί και να θέλει ακόμη. Πώς να έλθει στην ψυχή του ο πονηρός να του φέρει απελπισία, απογοήτευση, νωθρότητα και τα τοιαύτα; Η θεία χάρις τον γεμίζει κι εκείνα δεν έχουν τη δύναμη να μούνε μέσα. Δεν μπορούν να μούνε, όταν το δωμάτιό του είναι γεμάτο από φίλους του πνευματικούς, που είναι μέσα στον αιθέρα, μέσα στο άπειρο -εννοώ τους αγγέλους, τους αγίους, τους μάρτυρες και κυρίως τον Χριστό. Το αντίθετο συμβαίνει όταν γίνει κανείς αιχμάλωτος του παλαιού ανθρώπου. Τότε κατέχεται υπό του κακού πνεύματος και δεν μπορεί να κάνει το καλό, γεμίζει κακίες, κατακρίσεις θυμούς κ.λπ.

Όταν σας προσβάλλει το κακό, να έχετε ευλυγισία και να στρέφεσθε στο καλό. Το κάθε κακό να το μεταστρέφετε να το μεταστοιχειώνετε να το μεταβάλλετε σε καλό. Η μεταστοιχείωσις αυτή γίνετε με την χάρι. ... Για να γίνει αυτό ο άνθρωπος πρέπει να έχει δοθεί «εξ όλης ψυχής και εξ όλης καρδιάς» στον Χριστό.

Θυμηθείτε τον πρωτομάρτυρα Στέφανο. Κατείχετο υπό του Θεού και ενώ εδιώκετο και ελιθοβολείτο, έλεγε για τους διώκτες του: «Κύριε, μη στήσης αυτοίς την αμαρτίαν ταύτην ...». Γιατί φέρθηκε έτσι ο Άγιος Στέφανος; Απλούστατα, γιατί δεν μπορούσε να κάνει αλλιώς. Ήταν αιχμάλωτος του καλού. Νομίζετε, είναι εύκολο να ρίχνουν πάνω σας σωρό τις πέτρες; Για να σου ρίξουν καμιά πέτρα! Καλός, καλός, αλλά άμα σου έλθει η πέτρα, «ά!» θ' αρχίσεις να φωνάζεις, «παλιόπαιδο!» κ.λπ. Αυτό δείχνει ότι παθαίνουμε κατάληψη από το κακό πνεύμα. Και τότε πού να μπει ο Χριστός, πού να σταθεί; Είναι όλα μέσα μας κατειλημμένα. Μόλις, όμως μπούμε στην πνευματική ζωή, μόλις μπούμε στον Χριστό αλλάζουν όλα. Και κλέπτης να ήταν κανείς, παύει να κλέβει, και φονιάς, παύει να είναι φονιάς, και αιμοβόρος και κακός και μνησίκακος ... Παύουν όλα. Παύει η αμαρτία και ζει ο Χριστός.

Και ο άνθρωπος σήμερα αυτό ζητάει. Και παίρνει τα δηλητήρια και τα ναρκωτικά, για να έλθει σε κόσμους χαράς· αλλά ψεύτικης χαράς. Κάτι αισθάνεται εκείνη τη στιγμή και αύριο είναι τσακισμένος. Το ένα τον τρίβει τον τρώει, τον τσακίζει, τον ψήνει. Ενώ το άλλο δήλαδή το δόσιμο στον Χριστό, τον ζωογονεί, του δίνει τη χαρά, τον κάνει να χαίρεται τη ζωή, να νιώθει δύναμη, μεγαλείο.

Είναι μεγάλη τέχνη να τα καταφέρετε να αγιασθεί η ψυχή σας. Παντού μπορεί ν'

αγιάσει κανείς. Και στην Ομόνοια μπορεί ν' αγιάσει, αν το θέλει. Στην εργασία σας, όποια κι αν είναι, μπορείτε να γίνετε άγιοι. Με την πραότητα, την υπομονή, την αγάπη. Να βάζετε κάθε μέρα νέα σειρά, νέα διάθεση, με ενθουσιασμό και αγάπη, προσευχή και σιωπή. Όχι να έχετε άγχος και να σας πονάει το στήθος.

Συμβαίνει για παράδειγμα να σας αναθέτουν εργασίες πέραν των ορίων των καθηκόντων σας. Δεν είναι σωστό ν' αντιδράτε ή να εκνευρίζεσθε και να διαμαρτύρεσθε. Αυτές οι ταραχές φέρνουν κακό στον άνθρωπο. Να τα θεωρείτε όλα σαν ευκαιρίες αγιασμού. ... μπορείτε ωστόσο να πείτε με ευγένεια βέβαια: «Συγχωρέστε με, δεν θα μπορέσω να κάνω αυτή την εργασία». Αλλά μπορείτε και να μη μιλήσετε και να σας βγει σε καλό όλος αυτός ο κόπος.

Δούλευα σ' όλα με επιμέλεια και χωρίς αντίρρηση. Έπαθα κανένα κακό;

Να εργάζεσθε με εγρήγορση, απλά, απαλά, χωρίς αγωνία, με χαρά κι αγαλλίαση, με αγαθή διάθεση. Τότε έρχεται η θεία χάρις.

Συμβαίνει πολλές φορές να αισθάνεται κανείς υπερβολική στενοχώρια για την κατάσταση του κόσμου. Να υποφέρει που βλέπει ότι το θέλημα του Θεού δεν γίνεται σήμερα απ' τους ανθρώπους ή κι απ' τον ίδιο. Να πονάει με τον πόνο το σωματικό και τον ψυχικό των άλλων. Η ευαισθησία αυτή είναι δώρο του Θεού. Στις γυναίκες τη συναντάμε συχνότερα. Οι ψυχές που έχουν αυτή τη λεπτότητα είναι ιδιαίτερα δεκτικές στα μηνύματα και στη θέληση του Θεού. Αυτές οι ευαίσθητες ψυχές έχουν τη δυνατότητα να προχωρήσουν πολύ στην εν Χριστώ ζωή, διότι αγαπάνε τον Θεό και δεν θέλουν να Τον λυπήσουν. Διατρέχουν όμως έναν κίνδυνο. Αν δεν δώσουν στον Χριστό με εμπιστοσύνη τη ζωή τους, είναι δυνατόν το πονηρό πνεύμα να εκμεταλλευθεί τη λεπτότητά τους και να τις οδηγήσει σε λύπη και σε απελπισία.

Η ευαισθησία δεν έχει διόρθωση. Μπορεί μόνο να μετασηματισθεί, να μεταποιηθεί, να μετατραπεί, να μεταμορφωθεί, να μεταστοιχειωθεί, να γίνει αγάπη, χαρά, θεία λατρεία. Πώς; Με τη στροφή προς τα άνω. Να στρέψετε την κάθε θλίψη στη γνώση του Χριστού, στην αγάπη Του, στη λατρεία Του. Κι ο Χριστός που συνεχώς περιμένει με λαχτάρα να μας βοηθήσει, θα σας δώσει την χάρι Του και τη δύναμή Του και θα μετατρέψει τη θλίψη σε χαρά, σε αγάπη για τους αδελφούς, σε λατρεία προς τον ίδιο. Έτσι θα φύγει το σκοτάδι.

Μην κοιτάζετε αυτό που σας συμβαίνει, αλλά να κοιτάζετε το φως, τον Χριστό, όπως το παιδί κοιτάζει την μητέρα του, όταν κάτι του συμβεί. Όλα να τα βλέπετε χωρίς άγχος, χωρίς στενοχώρια, χωρίς πίεση, χωρίς σφίξιμο. Δεν είναι ανάγκη να προσπαθείτε και να σφίγγεσθε. Όλη σας η προσπάθεια να είναι ν' ατενίσετε προς το φως, να κατακτήσετε το φως. Έτσι, αντί να δίδεσθε στη στενοχώρια, που δεν είναι του Πνεύματος του Θεού, θα δίδεσθε στη δοξολογία του Θεού.

Όλα τα δυσάρεστα που μένουν μέσα στην ψυχή σας και φέρνουν άγχος, μπορούν να γίνουν αφορμή για τη λατρεία του Θεού και να παύσουν να σας καταπονούν. Να

έχετε εμπιστοσύνη στον Θεό. Τότε ξενοιάζετε και γίνεσθε όργανά Του.

Όλα να τα΄ αντιμετωπίζετε με αγάπη, με καλοσύνη, με πραότητα, με υπομονή και με ταπείνωση. Να είστε βράχοι. Όλα να ξεσπάνε πάνω σας και σαν τα κύματα να γυρίζουν πίσω· εσείς να είστε ατάραχοι. Αλλά θα πείτε: «Έ, γίνετε αυτό;». Ναι, με την χάρι του Θεού γίνεται πάντοτε. Αν τα παίρνομε ανθρώπινα, δεν γίνεται.

... γυμναστική είναι για μας όλες οι αντιδράσεις του περιβάλλοντος και οι δυσκολίες γύρω μας. Γυμνάζομε τον εαυτό μας πάνω στην υπομονή, στην καρτερία.

-Ετούτη εδώ η γυναίκα σου, σ' αγαπάει πολύ.

-Ναι, αλλά μου κάνει αυτά ...

-Σου τα κάνει αυτά για να σ' αγιάσει, αλλά εσένα δεν κόβει το μυαλό σου. Εξοργίζεσαι και, αντί ν' αγιάζεις, κολάζεσαι.

Αν είχε όμως υπομονή και ταπείνωση, δεν θα έχανε τις ευκαιρίες του αγιασμού.

Είναι μεγάλο πράγμα, μεγάλη αρετή η υπομονή. Ο Χριστός είπε: «Αμα δεν έχετε υπομονή, θα χάσετε τις ψυχές σας· για να τις κερδίσετε, πρέπει να έχετε υπομονή». Η υπομονή είναι αγάπη, χωρίς αγάπη δεν μπορείς να έχεις υπομονή. Είναι όμως και θέμα πίστεως. Στην πραγματικότητα, είμαστε άπιστοι, γιατί δεν ξέρομε πώς τα φέρνει ο Θεός και μας απαλλάσει απ' τις δυσκολίες και τις στενοχώριες. Να παρακαλάτε την Παναγία:

«Στρέψον τον κοπετόν εις χαράν,
εις ευθυμίαν δε το πένθος μετάβαλε,
τον θρήνον εις ευφροσύνην και αγαλλίασιν νυν,
Θεοτόκε μόνη παντευλόγητε».

Η διάθεση ν' αγαπήσομε τον Θεό έχει μέσα της και κάποιον πόνο. Όταν θέλομε να ζήσομε πνευματικά, πονάμε, διότι πρέπει να κόβομε κάθε δεσμό που μας ενώνει με την ύλη. Όταν όμως θέλομε να ικανοποιήσομε τον εαυτό μας ή τους άλλους, αυτό που δίνομε είναι μια αγάπη, μία ενέργεια· είναι μία δύναμη της ψυχής μας, που μέρος το «ξοδεύομε» κι εκεί. Θέλει προσοχή, τι τάξη και σειρά θα βάλομε στη ζωή μας, για ποιόν θα γίνει το «έξοδο».

Η θλίψη, η κατά Θεόν, έχει μέσα της χαρά. Προχωρεί κανείς εμπρός εξαιτίας της. Δεν αφήνει μέσα του την κατάθλιψη, που φθείρει την ψυχή. Όταν υπάρχει ταπείνωση, δεν υπάρχει κατάθλιψη. Ο εγωιστής στενοχωριέται πολύ με το καθετί. Ο ταπεινός είναι ελεύθερος και ανεξάρτητος απ' όλους κι απ' όλα. Αυτό γίνεται μόνο με την ένωση με τον Χριστό. Όλες οι αισθήσεις να λειτουργούν σύμφωνα με το νόμο του Κυρίου. Να είστε έτοιμοι να κενωθείτε στον οποιονδήποτε. Αυτό είναι ελευθερία. Όπου αγάπη εκεί ελευθερία. Ζώντας μέσα στην αγάπη του Θεού, ζείτε μέσα στην ελευθερία.

Πολλοί άνθρωποι και μάλιστα χριστιανοί, δεν δέχονται καθόλου την ύπαρξη του δαίμονα. Το δαιμόνιο όμως δεν μπορείς να το αρνηθείς. Πιστεύω ότι υπάρχει διάβολος και λέω μάλιστα ότι, αν βγάλουμε απ' το Ευαγγέλιο την πίστη στην

ύπαρξη του διαβόλου τι γίνεται; Πάει το Ευαγγέλιο. ... Δεν μπορούμε ν' αγνοήσουμε την ύπαρξη του διαβόλου, του οποίου τα έργα ήλθε να καταργήσει ο Χριστός.

Εγώ όμως σας λέγω, αντί ν' ασχολείσθε με τον διάβολο και τις πονηρίες του, αντί ν' ασχολείσθε με τα πάθη, να στραφείτε στην αγάπη του Χριστού. Εδώ θαυμάζει κανείς το πνεύμα του ποιητή. Βάζει τέχνη στη δομή του τροπαρίου, δηλαδή πλοκή, πλοκή λόγου. Είδατε τι λέει; Προσέχετε την κάθε λέξη. «Πλάνης μηχανήματα». ...

Ο σατανάς φτιάχνει το μηχανισμό της πλάνης. Χωρίς να το καταλάβομε εμείς ο πονηρός φτιάχνει παγίδες. Με τη λαχτάρα για τον Χριστό η δύναμη της ψυχής φεύγει απ' τις παγίδες και πάει στον Χριστό. Άλλο πράγμα αυτό. Πιο ευγενές. Το να μάχεσαι τον εχθρό σου είναι μια προσπάθεια με σπρωξίματα και πίεση. Στην αγάπη του Χριστού όμως δεν υπάρχουν σπρωξίματα. Εδώ η δύναμη της ψυχής μεταποιείται χωρίς κόπο. Δεν πρέπει ν' αντιδράτε με τα ίδια όργανα. Αδιαφορήστε! Αυτή η αδιαφορία προς τον εχθρό είναι μεγάλη τέχνη. Τέχνη τεχνών. Γίνεται μόνο με τη θεία χάρι. Η αντιμετώπιση του κακού με την χάρι του Θεού γίνεται αναίμακτα και ακοπίαστα. Χωρίς σπρώξιμο και χωρίς σφίξιμο.

Τι είπαμε; Δεν είπαμε ότι ο διάβολος είναι πολυμήχανος; Οι μηχανισμοί του διαβόλου είναι πονηροί. Τρόμος! Γιαυτό πρέπει κι εμείς να φτιάχνομε ευσεβείς μηχανισμούς αμύνης, χωρίς πονηρία, για να καταστρέψομε τη δύναμη των δικών του παγίδων.

Όταν ντυθούμε την πανοπλία του Θεού, τα πάντα θα κατορθώσομε· και μάλιστα πολύ εύκολα. Είναι εύκολα όλα, όταν μπούμε στη θεία χάρι. Τότε είμαστε πιο ελεύθεροι, πιο δυνατοί. Μας προστατεύει η θεία χάρις. Αν αγωνισθούμε ερωτευθούμε τον Χριστό, τότε αποκτούμε τη θεία χάρι. Οπλισμένοι με τη θεία χάρι, δεν διατρέχομε κίνδυνο κι ο διάβολος μας βλέπει και φεύγει.

Κι εγώ ο καημένος ο ταπεινός από μικρός έτσι εργαζόμουν κι έχω μια μικρή πείρα. Δεν ήθελα να σκέπτομαι τις παγίδες, αδιαφορούσα. Στην αρχή, όμως, ξεκίνησα αλλιώς. Ξαπλωνόμουν κάτω κι έλεγα ότι είμαι πεθαμένος. Βιάζα τον εαυτό μου με τη βία του θανάτου. Δαίμονες έρχονταν και μες στο φόβο έλεγα: «Έχε μνήμην θανάτου δια παντός, έχε μνήμην κολάσεως». Τα παράτησα. Τα είχα ζήσει κι εκείνα. Καλά είναι κι εκείνα για τους αρχαίους. Αλλά «ο φοβούμενος ου τετελείωται εν τη αγάπη».

Γράφει ο ιερός Αυγουστίνος: «Διαλογισμοί με απασχολούν και μπλέκομαι σε συζητήσεις». Βλέπετε, εδώ ομιλούσε ο παλαιός άνθρωπος με τον νέο, με τον κατά Χριστόν άνθρωπο. Έκανε συζήτηση. Εμένα δεν μου αρέσει να συζητώ με τον παλαιό άνθρωπο. Δηλαδή με τραβάει από πίσω, απ' το ράσο, αλλ' αμέσως ανοίγω τα χέρια προς τον Χριστό κι έτσι τον περιφρονώ με τη θεία χάρι, δεν τον σκέπτομαι. Όπως το μωρό παιδί ανοίγει τα χέρια και πέφτει στην αγκαλιά της μάνας του, έτσι κάνω κι εγώ. Είναι μυστήριο, δεν ξέρω αν καταλαβαίνετε τη λεπτότητα του θέματος. Όταν προσπαθείτε ν' αποφύγετε τον παλαιό άνθρωπο

χωρίς την χάρι, τον ζείτε. Με την χάρι, όμως, δεν σας απασχολεί πια. Υπάρχει στο βάθος. Όλα μένουν μέσα μας και τα άσχημα δεν χάνονται. Με την χάρι όμως μετουσιώνονται, μεταποιούνται, μεταστοιχειώνονται. «Ίνα τον παλιόν αποθέμενοι άνθρωπον, τον νέον ενδυσώμεθα και Σοι ζήσωμεν, τω ημετέρω Δεσπότη», δεν λέγει στην ευχή της ενάτης ώρας;

Ο Χριστός θέλει να ενωθούμε μαζί Του και περιμένει έξω απ' την πόρτα της ψυχής μας. Από μας εξαρτάται να δεχθούμε τη θεία χάρι. Μόνο η θεία χάρις μπορεί να μας αλλάξει. Εμείς τίποτα δεν μπορούμε μόνοι μας. Η χάρις όλα θα μας τα δώσει. Εμείς να προσπαθούμε να μειώνουμε τον εγωισμό και τη φιλαυτία μας. Να είμαστε ταπεινοί. Να δοθούμε στον Χριστό κι όλα φεύγουν τα αντιδραστικά, σωματικά και ψυχικά

Ενώ πρώτα ήταν ανίκανος (ο απόστολος Παύλος) να κάνει το καλό, μετά έγινε ανίκανος να κάνει το κακό. Δεν μπορούσε δεν το ήθελε.

Με τη θεία χάρι τα πάντα είναι κατορθωτά. Με τη θεία χάρι οι μάρτυρες του Χριστού δεν καταλάβαιναν τους πόνους, που προξενούσαν τα μαρτύρια. Με τη θεία χάρι όλα γίνονται ανώδυνα. Αυτόν τον τρόπο τον απαλό να χρησιμοποιείτε. Μην αγωνίζεσθε να διώξετε το σκοτάδι, το κακό. Δεν πετυχαίνετε τίποτα χτυπώντας το σκοτάδι. Βρίσκεσθε στο σκοτάδι και θέλετε να απαλλαγείτε; Εσείς τι κάνετε; Διώχνετε με δύναμη το σκοτάδι, το χτυπάτε, αλλ' αυτό δεν φεύγει. Θέλετε φως; Ανοίξτε μια τρυπίτσα και θα έλθει μια ακτίνα του ήλιου, θα έλθει το φως. Αντί να διώχνετε το σκοτάδι, αντί να διώχνετε τον εχθρό, να μην μπει μέσα σας, ανοίξτε τα χέρια στην αγκάλη του Χριστού. Αυτός είναι ο πιο τέλειος τρόπος, να μην πολεμάτε, δηλαδή, απευθείας το κακό, αλλά ν' αγαπήσετε τον Χριστό, το φως Του, και το κακό θα υποχωρήσει.

Το σπουδαιότερο όπλο κατά του διαβόλου είναι ο Τίμιος Σταυρός, που τον τρέμει. Ο σταυρός όμως, να γίνεται σωστά.

Η επικοινωνία με τον Χριστό όταν γίνεται απλά, απαλά, χωρίς πίεση κάνει τον διάβολο να φεύγει. Ο σατανάς δεν φεύγει με πίεση, με σφίξιμο. Απομακρύνεται με την πραότητα και την προσευχή. Υποχωρεί όταν δει την ψυχή να τον περιφρονεί και να στρέφεται με αγάπη προς τον Χριστό. Την περιφρόνηση δεν μπορεί να την υποφέρει, διότι είναι υπερόπτης. Όταν όμως πιέζεσθε το κακό πνεύμα σας παίρνει είδηση και σας πολεμάει. Μην ασχολείσθε με τον διάβολο, ούτε να παρακαλείτε να φύγει. Όσο παρακαλείτε να φύγει, τόσο σας αγκαλιάζει. Τον διάβολο να τον περιφρονείτε. Να μην τον πολεμάτε κατά μετώπον. Όταν πολεμάς με πείσμα κατά του διαβόλου, επιτίθεται κι εκείνος σαν τίγρις, σαν αγριόγατα. Όταν του ρίχνεις σφαίρα, αυτός σου ρίχνει χειροβομβίδα. Όταν του ρίχνεις βόμβα, σου ρίχνει πύραυλο. Μην κοιτάζετε το κακό. Να κοιτάζετε την αγκαλιά του Θεού και να πέφτετε μες στην αγκαλιά Του και να προχωράτε. Να Του δοθείτε, να Τον αγαπήσετε τον Χριστό, να ζείτε με εγρήγορση. Η εγρήγορση στον άνθρωπο που

αγαπάει τον Θεό είναι απαραίτητη.

Τα πράγματα είναι απλά κι εύκολα στην πνευματική ζωή, στη ζωή εν Χριστώ· αρκεί να ξέρετε να διακρίνετε. Όταν σας ενοχλήσει κάτι, ένας λογισμός, ένας πειρασμός, μία επίθεση, περιφρονώντας όλ' αυτά, θα στρέψετε την προσοχή σας, το βλέμμα σας στον Χριστό. Εκείνος μετά θα αναλάβει να σας ανεβάσει. Εκείνος θα σας πιάσει απ' το χέρι και θα σας δώσει πλούσια τη θεία Του χάρι. Εσείς λίγη προσπάθεια θα κάνετε. Παίρνομε ένα εκατομμύριο. Το κόβομε κομματάκια. Παίρνομε το ένα εκατομμυριοστό. Το ένα εκατομμυριοστό του εκατομμυριοστού είναι του ανθρώπου η προσπάθεια, λίγη δηλαδή διάθεση. Κινείσθε προς τον Θεό και στο δευτερόλεπτο του δευτερολέπτου έρχεται η θεία χάρις. Το σκέπτεσθε κι έρχεται το Άγιον Πνεύμα. Δεν κάνετε τίποτα.

Όταν δείτε το αντίθετο πνεύμα να έρχεται να σας βουτήξει εσείς δεν τρομοκρατείσθε, ούτε το κοιτάζετε, ούτε προσπαθείτε να το βγάλετε από μέσα σας. Τι κάνετε; Ο καλύτερος τρόπος είναι η περιφρόνηση. Δηλαδή ανοίγετε την αγκαλιά σας, ανοίγετε τα χέρια σας στον Χριστό, όπως το παιδάκι που βλέπει κάποιο θηρίο άγριο και δεν φοβάται, γιατί είναι δίπλα ο πατέρας του και πέφτει στην αγκαλιά του. Αυτό τον τρόπο να χρησιμοποιείτε σε κάθε προσβολή του πονηρού και σε κάθε λογισμό δηλαδή την περιφρόνηση.

Όλα να τα προλαμβάνετε με την προσευχή. Αυτό είναι μεγάλο μυστικό. Την ώρα του πειρασμού, εκεί που πάτε να τον περιφρονήσετε, ο πονηρός σας βουτάει, σας καθηλώνει και σας σφίγγει και κάνει το δικό του κι όχι αυτό που θέλετε εσείς. Πρέπει να προλάβετε να κάνετε το άνοιγμα στον Θεό. Για να το πετύχετε όμως αυτό πρέπει να σας φωτίσει η θεία χάρις. Αν αυτό δεν γίνει αμέσως, τότε σας αρπάζει ο πονηρός κι ενώ προσπαθείτε να τον διώξετε, σας έχει ήδη συλλάβει.

Εζήτησα από έναν άνθρωπο να μου κάνει κάτι. Αυτός αρνιόταν λέγοντας ότι η επιστήμη τα λει αλλιώς. Επέμεινα εγώ, τίποτα εκείνος. Πήγα ν' αγανακτήσω. Το κατάλαβα. Τη στιγμή εκείνη, στράφηκα στον Χριστό και πρόλαβα το κακό.

Αυτή περιφρόνηση έχει μεγάλη τέχνη.

Η περιφρόνηση του κακού πνεύματος γίνεται μόνο με την χάρι του Θεού. Γυρίζετε προς τον Χριστό τρέχετε προς τον Χριστό, ανοίγετε τα χέρια σας προς τον Χριστό, προσπαθείτε να γνωρίσετε τον Χριστό, ν' αγαπήσετε τον Χριστό, να αισθανθείτε τον Χριστό και σ' αυτή σας την προσπάθεια, όταν τα ελατήρια σας είναι αγνά και καθαρά και ειλικρινή, ανοίγει η χάρις την ψυχή σας και σας λέει: «Έγειρε ο καθεύδων και ανάστα εκ των νεκρών και επιφάυσει σοι ο Χριστός». Εκεί, μέσα στο θείο φως θα ζούμε πάντοτε, εφόσον θ' αγαπάει και θα λαχταράει η ψυχή μας τον Θεό. Έτσι, με την χάρι του Χριστού, είναι όλα εύκολα κι όλα αληθινά τα λόγια του Χριστού, που είπε: «Ο γαρ ζυγός μου χρηστός και το φορτίον μου ελαφρόν εστιν».

Μερικοί βλέπουν τον διάβολο να παρουσιάζεται με διάφορες μορφές, να κάνει

θορύβους, να τους χτυπάει κ.α. Αυτά γίνονται τις πιο πολλές φορές στους μπερδεμένους.

Όταν κανείς δεν άρχισε κανονικά την πνευματική ζωή ή τον βαραίνει κάτι κληρονομικό, βλέπει τον σατανά να παρουσιάζεται μπροστά του, να του κάνει φασαρίες κ.λπ. Καμιά φορά μπορεί να πάθει και σχιζοφρένεια ο άνθρωπος. Ο σχιζοφρενής επηρεάζεται απ' τα βιώματα της παλιάς ζωής των προγόνων.

Και κάτι ακόμη. Να μη δίνουμε στον διάβολο δικαιώματα. Δηλαδή εγώ δεν αφήνω ούτε μια σκέψη μνησικακίας μέσα μου ούτε μια σκέψη εγωισμού, μη βρει παράθυρο ο σατανάς. Το παράθυρο είναι το δικαίωμα. Όταν απομακρύνεσαι απ' τον Θεό, κινδυνεύεις, γιατί σε βρίσκει «σκέτον» ο σατανάς και κυριαρχεί επάνω σου. Ακούστε κι εμένανε, που έχω λίγη πείρα σ' αυτά.

Η τελεία εμπιστοσύνη στα χέρια του Θεού -αυτή είναι η αγία ταπείνωση. Η τέλεια υπακοή στο Θεό χωρίς αντίρρηση, χωρίς αντίδραση, έστω κι αν ορισμένα πράγματα φαίνονται δύσκολα και παράλογα. Το άφημα στα χέρια του Θεού. Αυτό που λέμε στην Θεία Λειτουργία τα λέγει όλα: «πάσαν την ζωήν ημών Χριστώ τω Θεώ παραθήμεθα». Σ' εσένα Κύριε, τα αφήνομε όλα. Αυτή είναι η εμπιστοσύνη στον Θεό. Αυτή είναι η αγία ταπείνωση. Αυτή μεταμορφώνει τον άνθρωπο. Τον καθιστά θεάνθρωπο.

Ο ταπεινός έχει συνείδηση της εσωτερικής του καταστάσεως και, όσο κι αν είναι άσχημη, δεν χάνει την προσωπικότητά του. Γνωρίζει ότι είναι αμαρτωλός και θλίβεται γι' αυτό, αλλά δεν απελπίζεται, δεν εξουθενώνει τον εαυτό του. Ο έχων την αγία ταπείνωση δεν μιλάει καθόλου, δηλαδή δεν αντιδρά. Δέχεται να τον παρατηρούν, να τον ελέγχουν οι άλλοι, χωρίς να εξοργίζεται και να δικαιολογείται. Δεν χάνει την ισορροπία του. Το αντίθετο συμβαίνει με τον εγωιστή, τον έχοντα αισθήματα κατωτερότητας. Στην αρχή μοιάζει με τον ταπεινό. Λίγο, όμως, αν τον πειράξει κανείς, αμέσως χάνει την ειρήνη του, εκνευρίζεται, ταραάζεται.

Ο ταπεινός πιστεύει ότι όλα εξαρτώνται απ' τον Χριστό κι ότι ο Χριστός του δίδει την χάρι Του κι έτσι προχωράει. Όποιος έχει την αγία ταπείνωση, ζει από τώρα στην επίγεια άκτιστη Εκκλησία. Έχει πάντα τη χαρά του Χριστού, και στα δυσάρεστα. ... Φλεγόταν απ' την αγάπη του Χριστού. Η ταπείνωση τον ανέβασε εκεί. Να καίγεσαι για τον Θεό· αυτό είναι το παν.

Αν έχετε αγάπη στον πλησίον και στον Θεό, θα δώσει ο Θεός την ταπείνωση, θα δώσει τον αγιασμό. Αν δεν έχετε αγάπη στον Θεό και στον πλησίον αν τεμπελιάζετε, θα σας βασανίσει ο σατανάς, θα σας εκδικηθεί ο παλαιός άνθρωπος, θα σας φταίνε όλοι κι όλα, θα γκρινιάζετε λέγοντας: «Γιατί τα' άφησες αυτό εδώ, γιατί εκεί;». Και θα νομίζετε ότι δήθεν φταίνε οι δουλειές ο κόπος. Θα λέτε: «Τι θα γίνει μ' αυτή την κατάσταση που έφθασα, πώς φέρομαι έτσι;», χωρίς να καταλαβαίνετε από πού προέρχεται αυτή η κατάσταση. Ενώ αυτό είναι η εκδίκηση

των ενστίκτων.

Όταν ο άνθρωπος ζει χωρίς Θεό, χωρίς γαλήνη, χωρίς εμπιστοσύνη, αλλά με άγχος, αγωνία, κατάθλιψη, απελπισία, αποκτάει ασθένειες σωματικές και ψυχικές. Η ψυχασθένεια, η νευρασθένεια, ο διχασμός είναι δαιμονικές καταστάσεις. Δαιμόνιο είναι επίσης και η ταπεινολογία. Το λένε και αίσθημα κατωτερότητας. Η αληθινή ταπείνωση δεν μιλάει, δεν λέει ταπεινολογίες, δηλαδή «είμαι αμαρτωλός, ανάξιος, ελάχιστος πάντων ...». Φοβάται ο ταπεινός μήπως με τις ταπεινολογίες πέσει στην κενοδοξία. Η χάρις του Θεού δεν πλησιάζει εδώ. Αντίθετα η χάρις του Θεού βρίσκεται εκεί όπου υπάρχει αληθινή ταπείνωση, η θεία ταπείνωση, η τελεία εμπιστοσύνη στον Θεό. Η εξάρτηση από Εκείνον.

Αυτό έχει μεγάλη αξία να οδηγείσαι απ' τον Θεό, να μην έχεις κανένα θέλημα. ... Αυτή είναι η πραγματική ελευθερία. Να καίγεσαι για τον Θεό. Αυτό είναι το παν. Αν νικηθείς απ' τον Θεό, υποδουλώνεσαι σ' Αυτόν και ζεις στην ελευθερία των τέκνων του Θεού ...

Χρειάζεται βέβαια και λίγη προσπάθεια, αλλά η άκρα ταπείνωση δεν αποκτιέται με τις προσπάθειες και τον αγώνα μόνο. Είναι αποτέλεσμα χάριτος. Το λέω εκ πείρας: ό,τι έχω το έχω απ' την χάρι.

Να είμαστε σε όλα ταπεινοί· στη σκέψη, στα λόγια, στη συμπεριφορά. Ποτέ να μην παρουσιαστούμε στον Θεό και να πούμε: «Έχω αρετές». Ο Θεός δεν θέλει την αρετή μας. Πάντα να παρουσιάζεσαι στον Θεό ως αμαρτωλός· χωρίς όμως απελπισία, αλλά «θαρρών εις το έλεος της ευσπλαχνίας Του». Αρκεί να βρούμε το μυστικό.

Το μυστικό είναι η αγάπη στον Χριστό και η ταπείνωση. Ο Χριστός θα δώσει την ταπείνωση. Εμείς δεν μπορούμε με τις αδυναμίες μας να Τον αγαπήσομε. Ας μας αγαπήσει Αυτός. Ας Τον παρακαλούμε πολύ να μας αγαπήσει Εκείνος και να μας δώσει το ζήλο να Τον αγαπήσομε κι εμείς.

Άμα θέλεις να φιλοσοφήσεις όλα θα τα ρίχνεις στον κακό εαυτό σου και θα ταπεινώνεσαι πάντοτε. Είναι ταπείνωση να πιστεύεις ότι όλοι είναι καλοί. Κι αν ακούεις για κάποιον κάτι αρνητικό να μην το πιστεύεις. Όλους να τους αγαπάεις και να μη σκέπτεσαι για κανέναν κακό και για όλους να προσεύχεσαι. Δεν θέλεις άλλη φιλοσοφία. Η καρδιά του κενόδοξου δεν μπορεί να ταπεινωθεί. Όταν τον ελέγχουν ή νουθετούν, αντιλέγει έντονα, ενώ, όταν τον επαινούν και τον κολακεύουν, φέρεται άπρεπα. Ό,τι και να του πεις, εννοεί να υπερηφανεύεται περισσότερο. Ασχολείται και περιστρέφεται γύρω απ' τον εαυτό του. Αντίθετα, ο αμαρτωλός που μετανοεί κι εξομολογείται βγαίνει απ' τον εαυτό του. Όταν εξομολογηθεί δεν γυρνάει πίσω.

Ο κενόδοξος την ψυχή του την αποξενώνει απ' την αιώνια ζωή. Τελικά ο εγωισμός είναι σκέτη κουταμάρα! Η κενοδοξία μας κάνει κούφιους. Όταν κάνομε κάτι για να επιδειχθούμε, καταντούμε άδαιοι ψυχικά.

Θέλω να γίνω πιο καλός, θέλω να λατρεύω τον Θεό με αγάπη, με λαχτάρα, και κάνω όνειρα και κάνω προσπάθεια, αλλά δεν γίνεται τίποτα. Όμως αυτό μου δίνει χαρά και μια ικανοποίηση ότι επιτέλους προσπαθώ ν' αγαπήσω τον Χριστό. Δεν το έχω κατορθώσει αλλά το επιθυμώ.

Λέγει ο σοφός Σολομών ότι ο Χριστός «ευρίσκεται τοις μη πειράζουσιν Αυτόν». Οι «πειράζοντες» τον Θεόν είναι όσοι αμφιβάλλουν, διστάζουν ή και χειρότερα ακόμη, ανθίστανται στην παντοδυναμία Του και πανσοφία Του. Δεν πρέπει η ψυχή μας ν' αντιστέκεται και να λέει, «γιατί το έκανε έτσι αυτό ο Θεός, γιατί το άλλο αλλιώς, δεν μπορούσε να κάνει διαφορετικά;». ... Αυτά τα «γιατί» πολύ βασανίζουν τον άνθρωπο, δημιουργούν αυτά που λέει ο κόσμος «κόμπλεξ»: παραδείγματος χάριν, «γιατί να είμαι πολύ ψηλός;» ή και το αντίθετο «πολύ κοντός;». Αυτό δεν φεύγει από μέσα. Και προσεύχεται κανείς και κάνει αγρυπνίες, αλλά γίνεται το αντίθετο. Και υποφέρει κι αγανακτεί χωρίς αποτέλεσμα. Ενώ με το Χριστό, με την χάρι φεύγουν όλα. Υπάρχει αυτό το «κάτι» στο βάθος, δηλαδή το «γιατί», αλλ' η χάρις του Θεού επισκιάζει τον άνθρωπο κι ενώ η ρίζα είναι το κόμπλεξ, εκεί πάνω φυτρώνει τριανταφυλλιά με ωραία τριαντάφυλλα κι όσο ποτίζεται με την πίστη με την αγάπη με την υπομονή με την ταπείνωση τόσο παύει να έχει δύναμη το κακό παύει να υπάρχει δηλαδή δεν εξαφανίζεται αλλά μαραίνεται. Όσο δεν ποτίζεται η τριανταφυλλιά τόσο μαραίνεται, ξηραίνεται, χάνεται κι αμέσως ξεπετάγεται το αγκάθι.

Δεν είναι, όμως μόνο η αντίδραση και τα «γιατί», που δείχνουν ότι εκπειράζουμε τον Θεόν. Εκπειράζουμε τον Θεό, όταν ζητούμε κάτι από Εκείνον, αλλά η ζωή μας είναι μακράν του Θεού. Τον εκπειράζουμε όταν ζητούμε κάτι αλλά η ζωή μας δεν είναι σύμφωνη με το θέλημά Του -πράγματα, δηλαδή ενάντια στον Θεό· άγχος αγωνία απ' το ένα μέρος κι απ' το άλλο παρακαλούμε.

Δεν γίνεσθε άγιοι κυνηγώντας το κακό. Άστε το κακό. Να κοιτάζετε προς τον Χριστό κι αυτό θα σας σώσει. Εκείνο που κάνει άγιο τον άνθρωπο είναι η αγάπη, η λατρεία προς τον Χριστό η οποία δεν μπορεί να εκφρασθεί δεν μπορεί δεν μπορεί ... Και προσπαθεί ο άνθρωπος να κάνει ασκήσεις, να κάνει τέτοια πράγματα και να καταπονεί τον εαυτό του για την αγάπη του Θεού.

Κανείς ασκητής δεν αγίασε χωρίς ασκήσεις. Κανείς δεν μπόρεσε ν' ανέλθει στην πνευματικότητα χωρίς ν' ασκηθεί. Πρέπει να γίνονται ασκήσεις. Άσκηση είναι οι μετάνοιες, οι αγρυπνίες κ.λπ. αλλά όχι με βία. Όλα να γίνονται με χαρά. Δεν είναι οι μετάνοιες που θα κάνουμε δεν είναι οι προσευχές είναι το δόσιμο ο έρωτας για τον Χριστό για τα πνευματικά. Υπάρχουν πολλοί που τα κάνουνε αυτά όχι για τον Θεό αλλά για άσκηση, για ωφέλεια σωματική. Όμως οι πνευματικοί άνθρωποι το κάνουνε για ψυχική ωφέλεια, για τον Θεό. Αλλά και το σώμα ωφελείται πολύ δεν αρρωσταίνει. Πολλά καλά έρχονται.

Μέσα στην άσκηση τις μετάνοιες τις αγρυπνίες και τις άλλες κακουχίες είναι και η

νηστεία. «Παχεία γαστήρ λεπτόν ου τίκτει νόον».

Λένε ότι το προβατάκι τρώει τα χορταράκια της γης κι είναι τόσο ήσυχο. ... Ενώ ο σκύλος ή η γάτα κι όλ' αυτά τα σαρκοφάγα, είναι όλα τους άγρια ζώα. Το κρέας κάνει κακό στον άνθρωπο. Κάνουν καλό τα χόρτα, τα φρούτα κ.λπ.

Δεν είναι το φαγητό δεν είναι οι καλές συνθήκες διαβίωσης που εξασφαλίζουν την καλή υγεία. Είναι η αγία ζωή, η ζωή του Χριστού.

Για να τα κάνετε όμως αυτά πρέπει να έχετε πίστη. Αλλιώς σας πιάνει λιγούρα. Η νηστεία είναι και ζήτημα πίστεως. Δεν παθαίνετε μ' αυτήν κακό, όταν το χωνεύσετε καλά το φαγητό σας. Οι ασκητές μεταποιούν τον αέρα σε λεύκωμα και δεν τους πειράζει η νηστεία. Όταν έχετε τον έρωτα τον θείον, μπορείτε να νηστεύετε με ευχαρίστηση κι όλα είναι εύκολα· αλλιώς σας φαίνονται όλα βουνό. Όποιοι έδωσαν την καρδιά τους στον Χριστό και με θερμή αγάπη έλεγαν την ευχή, κυριάρχησαν και νίκησαν τη λαιμαργία και την έλλειψη εγκράτειας.

Το αλάτι χρειάζεται στον οργανισμό του ανθρώπου. Υπάρχει μία φήμη ότι το αλάτι κάνει κακό. Δεν είναι σωστό αυτό. Είναι στοιχείο που χρειάζεται. Και είναι ορισμένοι μάλιστα που πολύ το έχουν ανάγκη. Άλλοι δεν το έχουν ανάγκη, ενώ κάποιους τους πειράζει. Είναι ζήτημα ιχνοστοιχείων του οργανισμού. Χρειάζεται μικροβιολογική εξέταση.

ΓΕΡΟΝΤΟΣ ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ ΚΑΥΣΟΚΑΛΥΒΙΤΟΥ

ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΙ

© Ιερά Μονή Ζωοδόχου Πηγής-Χρυσοπηγής

Πηγή: rafail.org